

Sociale partners in bestuur

Sander Baars en Anne-Marie Wiegiers

Sociale partners zijn niet geschikt voor het besturen van pensioenfondsen. Die indruk zou je bijna krijgen als je de berichten over de voorstellen voor de nieuwe bestuursmodellen leest. Maar het hebben van vertegenwoordigers van sociale partners in het bestuur biedt juist grote voordelen.

Grote governanceschandalen in het bedrijfsleven zijn deels te wijten aan te weinig vertegenwoordiging van belanghebbenden in de bestuurskamer. De kracht van pensioenfondsen is nu juist die vertegenwoordiging en betrokkenheid van belanghebbenden (werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden).

Externen die namens belang-

hebbenden in het bestuur zitting nemen, kunnen zeker toegevoegde waarde bieden om de fondsdoelstellingen te bereiken. In de praktijk zien we dat veel pensioenfondsen al succesvol werken met een bestuursmodel waarin rechtstreekse vertegenwoordigers van belanghebbenden en externe bestuurders samenwerken.

Wanneer een pensioenfonds gaat werken met een bestuur dat volledig uit externe deskundigen bestaat, brengt dit tenminste drie vraagstukken met zich mee.

Zo moeten alle ingrijpende besluiten worden voorgelegd aan een orgaan waarin de belanghebbenden zitten. De leden van dit orgaan moeten dan ook over de juiste deskundigheid en competenties beschikken om over deze besluiten te oordelen. Ten tweede moet het fonds borgen dat de ex-

terne betaalde bestuurders handelen in het fondsbelang. Dat stelt extra eisen aan het beheersings- en controlemechanisme en de raad van toezicht. Ten derde zal de verhouding tussen de opdrachtgevers van het bestuur (de cao-partijen), het belanghebbendenorgaan en het bestuur scherp moeten worden vastgelegd om tot een goed werkend extern bestuursmodel te komen. Het is de vraag of bijvoorbeeld besluiten over 'kortten' of 'indexatie' vooraf zo vast te leggen zijn dat het bestuur ook in turbulente tijden over een helder mandaat beschikt.

Zullen werkgevers en werknemers het vertrouwen hebben de uitvoering van de pensioenregeling over te dragen aan het fonds zonder dat zij bestuurlijke zeggenschap hebben? Juist voor pensioenfondsen is vertrouwen door de

veelal verplichte deelname cruciaal. Rechtstreekse vertegenwoordiging van belanghebbenden beïnvloedt dit positief.

Welk bestuursmodel pensioenfondsen ook kiezen: op alle besturen zijn de nieuwe strenge deskundigheidseisen van DNB van toepassing. Wij zien in de praktijk een enorme verscherping in het toezicht op deskundigheid van DNB. Pensioenfondsbesturen zijn volop bezig met een verdere professionaliseringsslag.

Een extern bestuur kan voor sommige fondsen een oplossing bieden, maar laten we ons niet blind staren op de voordelen en scherp blijven op de randvoorwaarden.

Sander Baars en Anne-Marie Wiegiers zijn werkzaam bij Montae.

